

2 februari 2024

Schriftelijke vragen PvdA, D66, SP en PvdD ex. art. 36 RvO inzake het aanjagen en realiseren van ruimtelijke kwaliteit en goed ontwerp

Geacht college,

Groningen is een echte architectuurstad. Werken aan ruimtelijke kwaliteit zit in ons DNA. Door middel van manifestaties als de *Intense stad* en *BouwJong!* en *Wonen in Stadshart* brengen we succesvolle stedelijke ontwikkelingen met kwaliteit van de grond. De recente manifestatie *Bouw Anders* moet dit ook weer doen door een impuls te geven aan de grote woningbouwopgave. Met hoge ambities, zeker ook voor de ruimtelijke kwaliteit. Ook in het eigen opdrachtgeverschap laat de gemeente Groningen vaak het goede voorbeeld zien met recente voorbeelden als de Kunstwerf, de UMCG Busknoop, de renovatie en verduurzaming van het Stadhuis en de aanpak van de openbare ruimte in de binnenstad.

Groningen is ook de grootste stad van Nederland met een onafhankelijke stadsbouwmeester die de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente scherp in de gaten houdt. Met architectuurcentrum GRAS en de organisatie van evenementen als de Groninger Architectuurmaand besteden we aandacht aan de waarde van goed ontwerp en goed opdrachtgeverschap. Niet voor niets komt architectuur en ruimtelijke kwaliteit met nadruk terug in het gemeentelijk beleid. Bij onze ruimtelijke opgaven spelen ze een belangrijke rol.¹ Of het nu gaat om wonen, mobiliteit, materiaalkeuze, klimaatadaptatie of vergroening. Alleen in samenhang kunnen we de uitdagingen van vandaag de dag het hoofd bieden.

Goed ontwerp is daarom op ieder schaalniveau van groot belang voor de leefkwaliteit en de beleving van alle Groningers. Op breed maatschappelijk en economisch vlak werkt het door. Van straat tot park, van woning tot woonwijk, van school tot winkel en van zorginstelling tot bedrijventerrein. Goed ontwerp en goede architectuur staat in dienst van bredere opgaven. Het voegt waarde toe. Het is daarom terecht dat we als gemeente investeren in ruimtelijke kwaliteit en samenhang in de ontwikkeling van onze stad en dorpen, daar grip op behouden en regie op voeren.

Toch zijn er gevallen waarin gerealiseerde plannen niet de gewenste kwaliteit halen. De uitvoering laat te wensen over of is zelfs niet in overeenstemming is met daarvoor door de gemeente verstrekte vergunningen. Los van de juridische kant vinden de PvdA, D66, SP en PvdD dat afbreuk doen aan de ambities die we met z'n allen hebben in het werken aan een hoogwaardige, goed ontworpen leefomgeving voor iedereen.

¹ Omgevingsvisie Levende Ruimte, p. 8.

Hierover hebben wij de volgende vragen aan het college:

- 1) Is het college het met de PvdA, D66, SP en PvdD eens dat het belangrijk is om te investeren in het architectuur- en opdrachtgeversklimaat om zo de plek van ruimtelijke kwaliteit in de planvorming in een zo vroeg stadium te stimuleren? Zo ja, is dit volgens het college momenteel voldoende belegd?
- 2) Met bestemmingsplannen of het omgevingsplan kan gestuurd worden op ruimtelijke kwaliteit en architectuur. Bij gevallen waar dit te wensen overlaat – bijvoorbeeld aan het Boterdiep – was voorheen sprake van verouderde bestemmingsplannen waardoor sturing op ruimtelijke kwaliteit bij vergunningaanvragen vanuit de gemeente slecht mogelijk was. Is het college het met de indienende partijen eens dat ruimtelijke kwaliteit goed geborgd moet zijn in het omgevingsplan? Zo ja, is dit volgens het college op dit moment voldoende het geval, of ziet het college nog kansen om dit te verbeteren? Zo nee, waarom niet?
- 3) Gebouwen worden niet altijd volgens de verstrekte vergunning opgeleverd. Dan wordt door de initiatiefnemer afgeweken van de door de gemeente verleende bouwvergunningen. De indienende partijen vinden het belangrijk hier goed toezicht op te houden. Heeft het college hiervoor voldoende instrumenten beschikbaar, en biedt de invoering van de Omgevingswet hierin extra handvaten? Herkent het college met de indienende partijen patronen dat het veelal gaat om dezelfde initiatiefnemers die de randen van de regelgeving opzoeken en vergunningen niet nakomen?
- 4) Van tijd tot tijd wordt er gehandhaafd op gevallen waarin initiatiefnemers het vergunde plan en de beloofde plankwaliteit niet realiseren, bijvoorbeeld bij de optopping van voormalig restaurant de Apedans aan de Rademarkt. De indienende partijen vinden dat een terechte praktijk om ruimtelijke kwaliteit te kunnen waarborgen. Is het college voornemens om in de toekomst op soortgelijke excessen ook te handhaven?
- 5) Het werken met manifestaties heeft Groningen door de jaren heen veel goede plannen opgeleverd met expliciet oog voor ruimtelijke kwaliteit. De PvdA, D66, SP en PvdD zijn daar trots op en is er voorstander van om manifestaties als de meest recente – Bouw Anders – te blijven ontwikkelen om zo ruimtelijke ontwikkelingen met goed ontwerp van de grond te brengen. Gaat het college binnenkort werk maken van een nieuwe manifestatie? Zo ja, op welke termijn?
- 6) De indienende partijen zijn groot voorstander van het investeren in de fysieke leefomgeving in de wijken die dat het hardst nodig hebben. In november is door de raad een motie van de PvdA en andere partijen aangenomen om te komen met een ruimtelijke ontwikkelvisie voor de noordelijke wijkvernieuwingswijken. Wat ons betreft zou in de volgende manifestatie expliciet aandacht moeten zijn voor de wijkvernieuwingswijken, om daar aan ruimtelijke kwaliteit en het samenbrengen van de grote opgaven als nieuwe woningen, voorzieningen en vergroening en klimaatadaptief maken van de openbare ruimte. Is het college dit met de indienende partijen eens en wil het college daar werk van maken?

Namens,
Rico Tjepkema (PvdA),
Tom Rustebiel (D66),
Hans de Waard (SP),
Bart Hekkema (PvdD)

